

ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА

INVESTIGATING THE STATE OF MANAGEMENT OF THE INNOVATIVE DEVELOPMENT OF A PRODUCTION ENTERPRISE

У статті досліджено теоретичні аспекти процесу управління інноваційним розвитком підприємства. Визначено, що основою сучасного інноваційного розвитку є знання. До основних проблем, які впливають на процеси управління інноваційним розвитком українських підприємств, можна віднести відсутність у підприємств сучасної бази для впровадження розробок через зношування або відсутність необхідного устаткування, обмеженість фінансування інноваційної діяльності, відсутність кадрів, здатних ефективно управляти інноваційним процесом; нечітку державну політику у сфері інновацій; старіння кадрів. Інноваційна діяльність вимагає постійного здійснення контролю й координації, а також вжиття комплексу заходів щодо забезпечення економічної безпеки створеної інтелектуальної власності через високий рівень ризику та невизначеності. Запропоновані концептуальні підходи будуть сприяти, по-перше, формуванню системної бази знань в царині науково обґрунтованого уявлення про категорію «інноваційний розвиток підприємства», по-друге, підвищенню ефективності управління інноваційним розвитком підприємства на основі подолання фрагментарності наявних у цій сфері досліджень і перетворення їх на єдину систему, що дасть змогу приймати обґрунтовані управлінські рішення на практиці.

Ключові слова: інноваційний розвиток, принципи, функції, стимулювання, інноваційна діяльність.

В статье исследованы теоретические аспекты процесса управления инновационным развитием предприятия. Определено, что основой современного инновационного развития являются знания. К основным проблемам, которые влияют на процессы управления инновационным развитием украинских предприятий, можно отнести отсутствие у предприятий современной базы для внедрения разработок из-за износа или отсутствия необходимого оборудования, ограниченности финансирования инновационной деятельности, отсутствия кадров, способных эффективно управлять инновационным процессом; нечеткую государственную политику в сфере инноваций; старение кадров. Инновационная деятель-

ность требует постоянного осуществления контроля и координации, а также принятия комплекса мер по обеспечению экономической безопасности создаваемой интеллектуальной собственности из-за высокого уровня риска и неопределенности. Предложенные концептуальные подходы будут способствовать, во-первых, формированию системной базы знаний в области научно обоснованного представления о категории «инновационное развитие предприятия», во-вторых, повышению эффективности управления инновационным развитием предприятия на основе преодоления фрагментарности существующих в этой сфере исследований и преобразования их в единую систему, что позволит принимать обоснованные управленческие решения на практике.

Ключевые слова: инновационное развитие, принципы, функции, стимулирование, инновационная деятельность.

The article deals with theoretical aspects of the process of management of innovative development of the enterprise. It was determined that knowledge is the basis of modern innovation development. The main problems that affect the processes of managing the innovation development of Ukrainian enterprises are the following: the lack of modern facilities for enterprises to implement developments due to wear or lack of necessary equipment, limited funding for innovation activities, fuzzy state policy in the field of innovation; aging frames. Innovative activities require continuous monitoring and coordination, as well as implementation of a set of measures to ensure the economic security of the intellectual property created due to the high level of risk and uncertainty. The proposed conceptual approaches will contribute, firstly, to the formation of a systemic knowledge base in the domain of scientifically grounded conception of the category "innovative enterprise development". Secondly, increasing the efficiency of management of innovative development of the enterprise on the basis of overcoming the fragmentation of existing in this area of research and turning them into a single system, which will allow to make well-grounded management decisions in practice.

Key words: innovative development, principles, functions, stimulation, innovative activity.

УДК 658.589

Зернюк О.В.

к.т.н., доцент кафедри менеджменту і логістики

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

Герасценко А.Є.

студент

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

Постановка проблеми. Одним зі складних та невирішених завдань протягом усього періоду існування країни як незалежної держави залишається реалізація стратегічного пріоритету державної політики щодо формування інноваційної моделі розвитку економіки України. Переважно заходи, вжиття яких відбувається щодо розвитку інноваційної діяльності, спрямовані на підвищення інноваційної активності науки шляхом вироблення дієвих механізмів впровадження наукових і науково-технічних результатів в практику. Однак неефективна струк-

тура інноваційної продукції та низький рівень попиту не лише істотно стримують розвиток інноваційного процесу, але й загрожують його функціонуванню на всіх рівнях господарюючої системи. Керівники організацій усвідомлюють, що підвищення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання є можливим лише за умови впровадження сучасного устаткування, використання нових технологій під час виробництва вдосконаленої продукції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню стану управління інноваційним роз-

витком та розгляду проблем економічного зростання присвячено класичні праці Н. Кондратьєва [6], Й. Шумпетера [12], Т. Менша [14], Р. Фостера [10], У. Ростю [15] та інших науковців. Вивченню різних аспектів інноваційної діяльності підприємств присвячена велика кількість досліджень, у яких розвиток наукових уявлень про економічну сутність і методи планування інноваційного розвитку вважаються досить важливими й актуальними питаннями на етапі формування господарських відносин. Перехід підприємств до інноваційної концепції розвитку, як вважає В. Яковенко [13], вимагає чіткої формалізованості методів та алгоритмів стратегічного планування нововведень, що забезпечують ефективність інвестування в інноваційну практику.

Беручи до уваги все різноманіття позицій і підходів щодо пояснення феномена інноваційного розвитку, бачимо, що сьогодні не створено єдиного понятійного апарату в цьому напрямі економічних знань. У сучасній економічній літературі нерідко інноваційний розвиток ототожнюється з модернізацією. Це негативно позначається на підготовці фахівців для управління сучасними підприємствами, а також у науково-практичній діяльності (особливо під час розроблення стратегічно важливих економічних та політичних рішень). Отже, без усвідомлення ключових науково-практичних та теоретико-методологічних положень, що характеризують сучасний етап інноваційного розвитку на макрорівні, зробити це буде складно.

Постановка завдання. Мета статті полягає в розкритті концептуальних засад дослідження стану управління інноваційним розвитком виробничого підприємства, визначенні теоретичних принципів та науково-практичних підходів до економічної інтерпретації процесу інноваційного розвитку на основі системного підходу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідження в науці, технологіях, організаціях обумовили подальший розвиток теорії інновацій, які на сучасному етапі вивчають інноваційний розвиток. Зокрема, нині виділяють такі теорії, як класичні теорії розвитку циклічності («теорія циклічності криз», теорія «довгих хвиль»), ортодоксальні теорії інноваційного розвитку (теорія циклічності, теорія технологічних укладів, теорія інноваційного циклу, технологічно-продуктова теорія тощо), теорії дифузії інновацій (теорія швидкості поширення інновацій, теорія «тиску попиту», теорія полюсів росту, теорія регіональної дифузії інновацій, теорія інноваційного кластера тощо), сучасні теорії інноваційного розвитку (теорія інтелектуальної технології, теорія «підривних інновацій», екологічна економіка, теорія інноваційної економіки підприємницького типу). Таким чином, на сучасному етапі інноваційний розвиток дуже тісно пов'язаний з управлінням знаннями, які стають ключовим фактором конкурентоспроможності.

Інноваційний розвиток – це процес господарювання, що спирається на постійний пошук та використання нових способів і методів реалізації потенціалу підприємства в мінливих умовах зовнішнього середовища в рамках вибраної місії та прийнятої мотивації діяльності [7]. Як і будь-які інші види діяльності, управління інноваційним розвитком підприємств є цілеспрямованою дією керуючої системи на керовану систему об'єкта управління з метою зміни його стану, поведінки у зв'язку з упровадженням новацій, необхідних для його подальшого розвитку відповідно до вимог динамічно змінного внутрішнього та зовнішнього середовища.

Інноваційний розвиток підприємства в умовах постіндустріального суспільства визначається його здатністю створювати нові компетенції, які в теорії стратегічного управління розглядаються як динамічні можливості [8, с. 46]. Управління інноваційним розвитком підприємства має стратегічно визначати напрями інтеграції зусиль у створення нових технологій, продуктів, послуг та процесів на основі розроблення й трансформації ключових компетенцій підприємства відповідно до мінливих факторів та умов зовнішнього середовища. Практика показує, що основними проблемами в інноваційній діяльності підприємства є підвищена складність організаційних процесів та істотно зростаюча роль менеджменту [1]. Отже, інноваційний розвиток підприємства цілком залежить від кадрового потенціалу, їхнього бажання генерувати ідеї, мотивації, готовності до інновацій та сприйнятливості їх. Необхідно зазначити, що в умовах української дійсності найчастіше цей потенціал залишається недооціненим та незадіяним, а в системі управління інноваційною діяльністю спостерігається значний дефіцит кваліфікованих керівників. Це ті можливості, які підприємства могли б реалізувати, однак не роблять цього, віддаючи перевагу рутинній низькоефективній діяльності в боротьбі за виживання, перебуваючи в стані постійного ризику.

Інноваційний розвиток здійснюється в умовах установлення адекватних ситуацій взаємовідносин учасників інноваційного процесу, що забезпечують не тільки поетапне створення, виробництво та поширення інновацій в усі сфери економічної діяльності, але й формування попиту на інноваційні продукти й технології в умовах модернізації економіки та впливу процесів глобалізації. У цьому контексті інноваційний розвиток підприємств розглядається як цілеспрямований безперервний процес створення та поширення інновацій у тісній взаємодії всіх учасників інноваційного процесу в умовах модернізації з урахуванням державних та регіональних пріоритетів і напрямів реалізації інноваційної політики. До цього часу залишаються дискусійними питання стосовно можливих варіан-

тів переходу до інноваційного розвитку: по-перше, вони встановлюються в самій економічній системі (державі, підприємстві), по-друге, генеруються поза нею.

Отже, перехід економіки до інноваційного розвитку – це накопичений капітал, що забезпечує зростання продуктивності та технологічний прорив, а цільовими орієнтирами управління інноваційним розвитком є економічна ефективність і конкурентоспроможність виробництва на інноваційній основі [9].

Ефективне управління інноваційною діяльністю сприяє інноваційному розвитку підприємств і формується на основі принципів, завдань, функцій та методів управління (рис. 1).

В основі управління інноваційним розвитком підприємств повинні лежати принципи поєднання галузевого і територіального управління, матеріальної та моральної зацікавленості, науковості управління, відповідальності за результати праці, правильного підбору кадрів, економічності й ефективності, а також низка специфіко-кібернетичних принципів (принципи системності, ієрархічності, необхідності різноманітності, обов'язковості зворотного зв'язку). Реалізація функцій управління інноваційною діяльністю підприємств здійснюється за допомогою сукупності організаційно-правових, економічних та соціально-психологічних методів [7].

До основних проблем, які впливають на процеси управління інноваційним розвитком українських підприємств, можна віднести відсутність у підприємств сучасної бази для впровадження

розробок через зношування або відсутність необхідного устаткування, обмеженість фінансування інноваційної діяльності, відсутність кадрів, здатних ефективно управляти інноваційним процесом; нечітку державну політику у сфері інновацій; старіння кадрів.

Розгляд наявних підходів та теоретичних положень загалом дає змогу обґрунтувати наукову позицію, згідно з якою основними факторами інноваційного розвитку є інноваційно-інституціональні складові, зокрема людський капітал, інститути розвитку, адміністративний ресурс, що обумовлюють необхідність адаптації наявних теоретичних моделей економічного зростання на основі інтеграції неокласичної та інституційної парадигм.

Інноваційний розвиток передбачає не лише основний процес освоєння інновацій, але й формування системи факторів та умов, необхідних для його успішного здійснення. Методологічний інструментарій пізнання є найбільш придатним для цього, оскільки він орієнтований на вивчення системних властивостей економічних процесів та явищ. З цього боку необхідно розглядати коло таких проблем:

- окреме підприємство як цілісна економічна система, основна ланка господарювання, важливою системною властивістю якого є розширене відтворення на інноваційній основі;
- цільова функція підприємства полягає в накопиченні власного капіталу для інноваційного розвитку;
- першочерговим завданням економічної науки є розроблення методів, організаційних форм

Рис. 1. Схема процесу управління інноваційним розвитком підприємств

управління, механізмів, принципів узгодження інтересів на мікрорівні тощо.

Звичайно, розв'язання проблем лежить у площині концентрації зусиль учасників інноваційного розвитку на основі формування та реалізації інноваційного потенціалу, який включає інтелектуальні, інформаційні, організаційно-управлінські, виробничі, технологічні та фінансові ресурси. Тому структурні підрозділи, в рамках яких зосереджена інноваційна діяльність, є складовими інноваційної системи розвитку підприємства, робота якої повинна відповідати низці умов, пов'язаних з критеріями несуперечності, доступності, права управлінського рішення.

У середньому розвинені країни вкладають у науку до 2% ВВП щорічно. Витрати на дослідження й розроблення є одним з головних критеріїв інноваційності економік країн світу. Останніми роками за цим показником першою у світі країною є США, проте вже найближчими десятиліттями лідером може стати Китай.

Законом України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» [4] від 11 липня 2001 р. № 2623-III встановлено, що обсяг коштів на фінансування державних наукових і науково-технічних програм за пріоритетними напрямками науки й техніки затверджується у Законі про Державний бюджет України на відповідний рік у розмірі не менше 30% загального обсягу фінансування видатків на науку з Державного бюджету України. На жаль, у країні спостерігається стійка тенденція до зменшення рівня щорічних бюджетних витрат на наукову та науково-технічну діяльність. Частина бюджету, спрямована на фінансування науково-технологічної сфери, зокрема за розділом «Фундаментальні дослідження і сприяння науково-технічному прогресу», систематично не виконується, а фінансування науково-технічних програм здійснюється не в повному обсязі.

Підтримка інноваційного розвитку у багатьох країнах здійснюється за допомогою різних спеціалізованих інноваційних структур, серед яких важливе місце посідають позабюджетні інноваційні фонди. Практика зарубіжних та вітчизняних підприємств засвідчує високу ефективність системи лізингових відносин. Як відносно новий вид підприємницької діяльності лізинг викликав значне прискорення в розвитку економіки провідних країн світу. Лізинг використовують не лише малі та середні фірми, але й транснаціональні корпорації. Згідно з оцінками західних економістів у США 80% фірм систематично отримують різні види основних засобів на умовах лізингу [11].

Останнім часом у США та країнах Західної Європи ефективним механізмом забезпечення інноваційного розвитку фінансовими ресурсами став венчурний капітал, який є видом інвестиційного ресурсу, спрямованого на активізацію інно-

ваційної діяльності. Венчурні фонди інвестують капітал у підприємства, що реалізують ризикові інноваційні проекти в обмін на певний пакет чи частку акцій у його статутному фонді. При цьому кошти надаються на термін 3–7 років без застави та на безвідсотковій основі, а інвестор, який бере активну участь в управлінні венчурним підприємством, отримує прибуток після виходу його акцій на відкритий ринок.

Активізація інноваційного розвитку виробничих підприємств вимагає формування та впровадження ефективної системи стимулювання інноваційних процесів, яка б відповідала стратегічній меті та сприяла вирішенню їх завдань. У розвинених країнах світу використовуються різні підходи до стимулювання працівників за результати інноваційної діяльності. Так, на більшості підприємств Західної Європи створюються фонди преміювання за створення, впровадження та виробництво інноваційної продукції. Розмір преміальних фондів часто залежить від показників частки інноваційної продукції у загальному обсязі реалізованої продукції, темпу приросту обсягу реалізованої інноваційної продукції тощо. Наприклад, за встановленим у компанії «Сіменс» нормативом частка інноваційної продукції має складати не менше чверті [6, с. 127–128]. Лише за досягнення та перевищення цього граничного рівня працівникам компанії виплачують премії зі спеціально сформованого фонду. Іноді премії виплачуються поетапно: перша частина (близько половини фонду) виплачується на проміжних етапах роботи, а решта преміального фонду – після досягнення мети.

Останнім часом стимулювання інноваційного розвитку підприємства застосовують шляхом нарахування працівникам, задіяним в інноваційному процесі, «відкладених премій», які виплачуються через певний час (один або два роки) після виходу нової продукції на ринок. На підприємствах Франції таким працівникам щорічно нараховується винагорода, яка залишається на банківському рахунку протягом визначеного періоду. При цьому нараховані на премію відсотки не підлягають оподаткуванню, що є додатковим стимулом для працівників.

Стимулювання інноваторів на основі використання системи участі працівників у прибутках передбачає розподіл між ними та підприємством частин прибутку, одержаного в результаті впровадження нових продуктів підвищеної якості, технологій, що забезпечили зростання продуктивності праці [5, с. 128]. Така система передбачає розподіл між підприємством і працівниками економії витрат на заробітну плату, отриманої в результаті підвищення ефективності праці. Вказана економія розподіляється у співвідношенні 1:3 між компанією та працівниками. Двадцять відсотків суми, призначеної для преміювання працівників підприємства,

спрямовується у резервний фонд, що дає змогу покрити збитки, коли частка витрат на робочу силу в певний період перевищить встановлений норматив. Решта суми розподіляється залежно від трудового внеску працівників у загальні результати діяльності підприємства.

У світовій практиці все ширше використовують такий інструмент стимулювання праці в інноваційному процесі, як участь у власності. Так, фондові опціони використовують його для заохочення менеджерів шляхом надання права придбання акцій компанії за номіналом, що забезпечує значну частину загального доходу. Акції надаються авторам перспективних ідей, винаходів, пропозицій. В Україні цей спосіб стимулювання співробітників підприємства має обмежене застосування через практично відсутні виплати дивідендів.

Орієнтовані на інноваційний розвиток підприємства стимулюють творчість, заохочуючи авторів раціоналізаторських пропозицій, що впроваджені у виробництво. При цьому автор такої пропозиції одержує 25% від загальної суми економії протягом двох років з часу її впровадження [5, с. 129].

Активізація інноваційного розвитку підприємства вимагає розроблення комплексної системи, що охоплює різні зазначені елементи стимулювання його учасників, а саме напрями, форми та рівні стимулювання працівників і підрозділів підприємства, як показано на рис. 2.

В короткостроковому періоді система стимулювання впливає незначною мірою на ефект, оскільки існує часовий лаг, а отже, підприємству слід враховувати довгострокові результати від інноваційного

розвитку та відповідним чином стимулювати структурні підрозділи та окремих інноваторів за їх внесок у фінансовий результат інноваційної діяльності.

Висновки з проведеного дослідження.

Дослідивши стан управління інноваційним розвитком виробничих підприємств, можемо дійти висновку, що УІР необхідно розглядати як самостійний вид управлінської діяльності, який має специфічні особливості, які необхідно враховувати під час формування механізму управління підприємством, адже, на відміну від традиційного управління, управління інноваційним розвитком підприємства характеризується високою нестабільністю та мінливістю усіх його елементів, що супроводжується подоланням опору змінам та усуненням різних суперечностей. Найбільш результативними в інноваційному розвитку підприємства є технологічні інновації, які здатні додати імпульсу для розвитку інших видів інновацій на підприємстві. Однак основними проблемами інноваційної діяльності є промислове освоєння наукоємних нововведень, їх комерціалізація та просування на ринку, пов'язані з необхідністю обов'язкової модернізації всієї господарської діяльності підприємства в разі зміни технологій виробництва. Інноваційна діяльність вимагає постійного здійснення контролю й координації, а також вжиття комплексу заходів щодо забезпечення економічної безпеки створеної інтелектуальної власності через високий рівень ризику та невизначеності. Запропоновані концептуальні підходи будуть сприяти, по-перше, формуванню системної бази знань в царині науково обґрунтованого уявлення про категорію

Рис. 2. Елементи системи стимулювання учасників інноваційного розвитку виробничого підприємства

«інноваційний розвиток підприємства», по-друге, підвищенню ефективності управління інноваційним розвитком підприємства на основі подолання фрагментарності наявних у цій сфері досліджень і перетворення їх на єдину систему, що дасть змогу приймати обґрунтовані управлінські рішення на практиці. Все зазначене дасть змогу активізувати інноваційний розвиток виробничих підприємств, а отже, підвищити ефективність їх діяльності.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Васильева Е. Проблемы управления инновационным развитием предприятия. Проблемы современной экономики. 2011. № 3. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/problemy-upravleniya-innovatsionnym-razvitiem-predpriyatiya>.
2. Друкер П. Як забезпечити успіх у бізнесі: новаторство і підприємництво / пер. з англ. В. Гуля. Київ: Україна, 2015. С. 20.
3. Про інноваційну діяльність: Закон України за станом на 4 липня 2002 р. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
4. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України; зі змінами, внесеними згідно із Законом від 16 жовтня 2012 р. № 5460-VI // ВВР. 2014. № 2–3. Ст. 41. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>.
5. Погорелов И. и др. Экономика и организация труда: монография. Харьков: Фактор, 2015. 626 с.
6. Кондратьев Н., Яковец Ю. Большие циклы конъюнктуры и теория предвидения: избр. тр. Москва: Экономика, 2002. 767 с.
7. Князевич А., Крайчук О. Механізми управління інноваційним розвитком: монографія. Рівне: видавець О. Зень, 2011. 136 с.
8. Мищенко Л., Арутюнов Э. Формирование механизма управления развитием промышленной корпорации: монография. Краснодар, 2002.
9. Федулова Л. Концептуальні засади управління інноваційним розвитком підприємств. URL: http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2014_2_122_135.pdf.
10. Фостер Р., Каплан С. Созидательное разрушение. Москва: Альпина, 2005. 378 с.
11. Харів П., Микитюк П. Аналіз стану інноваційного розвитку промислових підприємств та шляхи його стимулювання. URL: https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/502/pdf_125.
12. Шумпетер Й. Теория экономического развития (исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента и цикла конъюнктуры) / пер. с англ. Москва: Прогресс, 1982. 455 с.
13. Яковенко В. Методы управления инновационным развитием предприятий: дисс. ... канд. экон. наук: спец. 08.00.05; Санкт-Петербургский государственный университет экономики и финансов. Санкт-Петербург, 2011. 155 с.
14. Mensch G. Stalemate in technology: Innovations overcome the depression. Ballinger: Cambridge (Massachusetts), 1979.

15. Rostow W.W. The Process of Economic Growth. New York, 1952.

REFERENCES:

1. Vasylyeva E. Problemy upravleniya ynnovatsionnym razvytyem predpriyatiya / E. Vasylyeva // Problemy sovremennoy ekonomyy. – 2011. – № 3. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <https://cyberleninka.ru/article/n/problemy-upravleniya-innovatsionnym-razvitiem-predpriyatiya>.
2. Druker P. Yak zabezpechyty uspih u biznesi: novatorstvo i pidpriemnytstvo / P. Druker; per. z anhl. V. Hulia. – K.: Ukraina, 2015. – S. 20.
3. Zakon Ukrainy "Pro innovatsiynu diialnist": za stanom na 4 lyp. 2002 r. / Verkhovna Rada Ukrainy. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
4. Zakon Ukrainy "Pro priorytetni napriamy rozvytku nauky i tekhniki" zi zminamy, vnesenyymy zghidno iz Zakonom № 5460-VI vid 16.10.2012, VVR, 2014, № 2–3, st. 41 / Verkhovna Rada Ukrainy. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>.
5. Ekonomyka y orhanyzatsyya truda: monohrafiya / Y. Pohorelov [y dr.]. – Kh.: Faktor, 2015. – 626 s.
6. Kondrat'ev N. Bol'shye tsykly kon'yunktury y teoriya predvydenyya: yzbr. tr. / sost. Yu. Yakovets, N. Kondrat'ev. – M.: Ekonomyka, 2002. – 767 s.
7. Kniavezvych A. Mekhanizmy upravlinnia innovatsiynym rozvytkom [Tekst]: monohrafiia / A. Kniavezvych, O. Kraichuk. – Rivne: vydavets O. Zen, 2011. – 136 s.
8. Myshchenko L. Formyrovanye mekhanyzma upravlenyya razvytyem promyshlennoy korporatsyy: monohrafiya / L. Myshchenko, E. Arutyunov. – Krasnodar, 2002.
9. Fedulova L. Kontseptualni zasady upravlinnia innovatsiynym rozvytkom pidpriemstv / Fedulova L. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2014_2_122_135.pdf.
10. Foster R. Sozydatel'noe razrushenye / R. Foster, S. Kaplan. – M.: Al'pyna, 2005. – 378 s.
11. Khariv P. Analiz stanu innovatsiynoho rozvytku promyslovykh pidpriemstv ta shliakhy yoho stymulivannia / Khariv P., Mykytiuk P. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/502/pdf_125.
12. Shumpeter Y. Teoriya ekonomycheskoho razvytyya (Yssledovanye predprynymatel'skoy prybyly, kapytala, kredyta, protsenta y tsykla kon'yunktury) / Shumpeter Y.; per. s anhl. – M.: Prohress, 1982. – 455 s.
13. Yakovenko V. Metody upravlenyya ynnovatsionnym razvytyem predpriyaty: dys. ... kand. ekon. nauk: spets. 08.00.05 / Yakovenko V.; S.-Peterb. hos. un-t ekonomyy y fynansov. – Sankt-Peterburh, 2011. – 155 s.
14. Mensch G. Stalemate in technology: Innovations overcome the depression / G. Mensch. – Ballinger. Cambridge (Massachusetts), 1979.
15. Rostow W.W. The Process of Economic Growth / W.W. Rostow. New York, 1952.

Zerniuk O.V. Candidate of Engineering Sciences,
Senior Lecturer at Department of Management and Logistics
Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University**Herashchenko A.Ye.**Student
Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University**INVESTIGATING THE STATE OF MANAGEMENT
OF THE INNOVATIVE DEVELOPMENT OF A PRODUCTION ENTERPRISE**

The article deals with theoretical aspects of the process of management of innovative development of the enterprise. It is determined that knowledge is the basis of modern innovation development. The main problems affecting the processes of managing the innovation development of Ukrainian enterprises include the following: lack of modern facilities for enterprises to implement developments due to wear and tear or lack of necessary equipment, limited funding for innovation, and lack of staff able to effectively manage the innovation process; fuzzy state policy in the field of innovation; aging staff.

Consideration of existing approaches and theoretical positions, in general, allows substantiating the scientific position, according to which the main factors of innovation development are innovative-institutional components such as human capital, development institutes, administrative resource, etc., which determine the necessity of adaptation of existing theoretical models of economic growth based on the integration of neoclassical and institutional paradigms.

The basis of management of innovative development of enterprises should be the principles of the combination of branch and territorial management, material and moral interest, scientific character of management, responsibility for the results of work, correct recruitment, economical efficiency and effectiveness, as well as a number of specific-cybernetic principles: system, hierarchy, the need for diversity, necessity of feedback.

Innovative activities require continuous monitoring and coordination, as well as the implementation of a set of measures to ensure the economic security of the intellectual property created due to the high level of risk and uncertainty.

Intensification of innovative development of production enterprises requires the formation and implementation of an effective system of stimulation of innovation processes, which would correspond to the strategic goal and contributed to solving their tasks. In developed countries, different approaches are used to stimulate employees for the results of innovation activities. So, in most Western European enterprises, bonus funds are created for the creation, implementation, and production of innovative products. The size of bonus funds often depends on the indicators of the share of innovative products in the total volume of sales, the rate of growth in the volume of sales of innovative products, and others.

The proposed conceptual approaches will contribute, firstly, to the formation of a systemic knowledge base in the domain of scientifically grounded conception of the category "innovative enterprise development"; secondly, increasing the management efficiency of innovative development of the enterprise on the basis of overcoming the fragmentation of existing research in this area and turning them into a single system, which will allow making well-grounded management decisions in practice.